

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 11/2022-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Dudíša a zo sudcov Libora Duřu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej JUDr. Lubomírom Müllerom, euroadvokátom, Symfonická 1496/9, Praha, Česká republika, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 27/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. novembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 27/2020 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd okresnému súdu prikázal v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov, a zároveň požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100 eur, ako aj náhradu trov konania v sume 384,08 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala žalobu 3. júla 2020 proti Slovenskej republike – Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“), ktorou sa domáhala paušálnej náhrady nákladov trestného konania, a to vo veci, v ktorej bola neskôr rehabilitovaná.

3. Dňa 2. októbra 2021 sťažovateľka podala podpredsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní. Podpredseda okresného súdu na sťažnosť reagoval listom č. 1 SprV 418/2021 z 15. októbra 2021, v ktorom uviedol, že sťažnosť je dôvodná, a to za obdobie od 4. júla 2020 do 14. októbra 2021. Podpredseda okresného súdu uviedol, že k prieťahom došlo z objektívnych príčin, pre nadmernú zaťaženosť zákonnej sudkyne, vyššieho súdneho úradníka a spisovej kancelárie a taktiež z dôvodu fluktuácie zamestnancov a sudcov okresného súdu.

4. Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že okresný súd 15. októbra 2021 doručoval žalobu žalovanej na vyjadrenie s tým, že v uloženej lehote sa žalovaná nevyjadrila. Od 10. januára 2022 je súdny spis u zákonnej sudkyne. V predmetnej veci dosiaľ nebol nariadený termín pojednávania.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Podstatou argumentácie sťažovateľky je námietka, že okresný súd v napadnutom konaní, ktorého predmetom je nárok na zaplatenie paušálnej náhrady nákladov trestného konania, a to vo veci, v ktorej bola sťažovateľka neskôr rehabilitovaná, nekonal v období jedného roka a troch mesiacov, čím porušil označené práva podľa ústavy a dohovoru.

6. Podľa sťažovateľky z listu podpredsedu okresného súdu vyplýva, že na predmetný spis nikto nesiahol po dobu jedného a štvrt' roka. Štát je zodpovedný za to, aby organizoval činnosť svojich orgánov tak, aby nedochádzalo k porušovaniu práv strán sporu. Predmetné konanie má pre sťažovateľku zvýšený význam, keďže sa v ňom domáha odškodnenia za svoju nezákonnú perzekúciu za minulého režimu. Vzhľadom na závažný zásah do svojich práv sťažovateľka žiada priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100 eur.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

8. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným prieťahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby ten orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

9. Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (II. ÚS 92/05). Dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prietáhmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

10. Ústavný súd vo svojej judikatúre (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09) už uviedol, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovatelia na neho obrátili s návrhom, aby o ich veci rozhodol.

11. V čase podania ústavnej sťažnosti napadnuté konanie trvalo jeden rok a šesť mesiacov. Sťažovateľka v rámci napadnutého konania podala sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Podpredseda okresného súdu sťažnosť vybavil listom z 15. októbra 2021 s tým, že sťažnosť sťažovateľky vyhodnotil ako opodstatnenú. V rovnaký deň okresný súd doručoval žalobu žalovanej a uznesením ju vyzval na vyjadrenie sa k tejto žalobe. Po uplynutí lehoty na vyjadrenie bol súdny spis predložený 10. januára 2022 zákonnej sudkyňi na ďalší procesný postup. Z uvedeného je zjavné, že okresný súd vykonal prvý úkon v napadnutom konaní až po uplynutí približne jedného roka a štyroch mesiacov, čo nemožno považovať za efektívny a plynulý postup pri prejednávaní predmetnej veci. Na druhej strane však možno konštatovať, že po podaní sťažnosti podľa zákona o súdoch v napadnutom konaní došlo predbežne k náprave a okresný súd začal konať a doručil žalobu žalovanej na vyjadrenie. Ústavný súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že z veľkej časti doterajší priebeh napadnutého konania spadal do obdobia pandémie ochorenia COVID-19, s ktorou boli a stále sú spojené rôzne obmedzenia, ktoré dopadali aj na súdne konania (týkajúce sa možnosti nariadiť pojednávania a možnosti osobnej účasti strán sporu a pod.).

12. Ústavný súd pri posudzovaní opodstatnenosti námietok sťažovateľky vnímal jej vyšší vek a mimoriadne citlivý predmet konania, v rámci ktorého sa sťažovateľka snaží o nápravu krívd a jej dôsledkov, ktoré jej boli spôsobené v minulom režime. Na druhej strane ústavný súd zohľadnil celkovú dĺžku napadnutého konania a skutočnosť, že po využití právneho prostriedku nápravy podľa zákona o súdoch predbežne došlo k náprave ňou namietaného stavu (nečinnosť okresného súdu). V neposlednom rade zohľadnil aj dopad pandémie ochorenia COVID-19 na priebeh napadnutého konania. Po zohľadnení všetkých týchto skutočností ústavný súd konštatuje, že nečinnosť okresného súdu, resp. doteraz vzniknuté zbytočné prietahy v napadnutom konaní neboli takej intenzity a charakteru, ktoré by mali zjavne ústavnoprávny rozmer.

13. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

14. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. januára 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu